

Analiza problemu bezrobocia w Katowicach została przeprowadzona w aspekcie zawodów zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz ofert pracy zgłoszonych do urzędu w I połowie 2011 r.

Klasyfikacja zawodów wg liczby osób zarejestrowanych:/ w tabeli wykazano zawody, w których zarejestrowanych jest powyżej 50 osób/

Tabela nr 1

L.p	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym				
			kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
				razem	kobiety	razem	kobiety
1.	Bez zawodu	833	492	45	27	38	18
2.	Sprzedawca	814	727	15	13	137	124
3	Robotnik gospodarczy	277	70	1	1	50	11
4	Sprzątaczką biurową	266	263	0	0	56	56
5	Technik prac biurowych	248	228	7	4	45	40
6	Technik ekonomista	204	174	7	6	28	23
7.	Robotnik budowlany	160	2	2	0	39	1
8	Ślusarz	158	1	0	0	34	0
9	Magazynier	150	39	2	0	24	7
10	Kucharz	98	67	1	0	19	14
11	Murarz	88	0	0	0	19	0
12	Fryzjer	85	82	2	2	10	10
13	Dozorca	85	58	0	0	17	14
14	Krawiec	81	75	0	0	12	10
15	Kierowca samochodu osobowego	80	1	2	0	19	0
16	Kasjer handlowy	76	70	4	3	12	12

17	Pomoc kuchenna	75	62	1	1	8	7
18	Górnik eksploatacji podziemnej	73	0	0	0	13	0
19	Pozostali pracownicy ochrony	70	10	0	0	15	1
20	Ekonomista	69	47	2	1	16	11
21	Technik mechanik	66	8	0	0	10	3
22	Kelner	65	49	1	1	13	8
23	Cukiernik	64	46	0	0	10	10
24	Kierowca samochodu ciężarowego	59	0	0	0	10	0
25	Barman	57	47	1	1	11	7
26	Przedstawiciel handlowy	51	21	0	0	8	4
27	Technik informatyk	51	10	2	0	10	2

Struktura bezrobotnych wg grup zawodów.

Tabela nr 2

L.p.	Nazwa grupy zawodowej	Procentowy udział w ogólnej grupie bezrobotnych
1	Sprzedawcy i pokrewni	14,46
2	Pracownicy usług osobistych	8,90
3	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	6,57
4	Średni personel ds. biznesu i administracji	5,42
5	Pomoce domowe i sprzątaczk	5,06
6	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	5,05

7	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4,97
8	Robotnicy budowlani i pokrewni / z wyjątkiem elektryków /	4,26
9	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	4,12
10	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	3,97
11	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	3,39
12	Specjaliści dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	2,96
13	Pracownicy ds. spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	2,86
14	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,83
15	Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,75
16	Elektrycy i elektronicy	2,50
17	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	2,36
18	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,86
19	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	1,65
20	Pracownicy usług ochrony	1,59
21	Specjaliści nauczania i wychowania	1,54
22	Pracownicy obsługi klienta	1,54
23	Średni personel ds. zdrowia	1,37
24	Technicy informatycy	1,19
25	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewni	1,02
26	Inne	5,81
		100

Dokonując analizy powyższych zestawień należy zauważyć iż ponad 1400 osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie to osoby praktycznie bez kwalifikacji zawodowych / poz. w tabeli nr 1 - bez zawodu, dozorca, sprzątaczką, robotnik gospodarczy /.

Jest to grupa osób nie posiadająca wyuczonego zawodu, szczególnie trudna do aktywizacji ze względu na posiadane przez część osób bezrobotnych duże ograniczenia zdrowotne i przeciwwskazania do pracy fizycznej. Grupę tę reprezentują często osoby w starszym wieku, które nie mają możliwości podjęcia ciężkiej pracy fizycznej oraz osoby młode kończące edukację na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjalnej, nie posiadające doświadczenia zawodowego, które kompletnie nie są zainteresowane podjęciem pracy jako robotnik gospodarczy lub dozorca. Osoby te uważają prace na wskazanych stanowiskach jako poniżające, znacznie bardziej zainteresowane są otrzymaniem świadczeń z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Znaczną część ogółu zarejestrowanych osób stanowią sprzedawcy i zawody pokrewne związane z działalnością handlową. Zawód sprzedawcy jest nadal najbardziej licznym zawodem spośród ogólnej liczby zarejestrowanych osób. W grupie tej przeważają kobiety posiadające doświadczenie, głównie w branży spożywczej. Zawód ten na obecnym rynku pracy wymaga dużej dyspozycyjności ze strony osób bezrobotnych ze względu na godziny pracy oraz konieczność pracy w dni świąteczne. Zarejestrowani sprzedawcy posiadają w większości wykształcenie zawodowe oraz praktykę w handlu, znajomość obsługi kasy fiskalnej i minimum sanitarne. Osoby te w dalszym ciągu mają duże szanse na podjęcie zatrudnienia głównie w sklepach branży spożywczej.

Druga grupa stanowiąca ponad 8,9% ogółu zarejestrowanych to pracownicy usług osobistych, w tym: kucharze, kelnerzy, fryzjerzy, kosmetyczki oraz opiekunki dziecięce. Zaobserwowano, że absolwentki szkół fryzjerskich oraz gastronomicznych nie są chętne do podjęcia pracy w tym zawodzie. Absolwentki z wykształceniem na poziomie średnim poszukują pracy w biurze, natomiast osoby, które ukończyły szkoły zawodowe z reguły poszukują pracy w handlu lub zainteresowane są ofertami pracy na stanowisko sprzątaczką.

Trzecia pod względem procentowego udziału w ogólnej grupie bezrobotnych jest grupa obejmująca zawody robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń i pokrewnych. Grupa ta dotyczy większości zawodów techniczno- mechanicznych – tj. ślusarzy i pokrewnych, mechaników pojazdów samochodowych, elektromonterów, monterów i operatorów maszyn. Pracodawcy wymagają od kandydatów z tej grupy zawodowej przede wszystkim kwalifikacji oraz doświadczenia zawodowego. Jednakże osoby bezrobotne zarejestrowane w tych zawodach mają w większości dłuższą przerwę w zatrudnieniu oraz nie posiadają aktualnych uprawnień np. SEP. Osoby bezrobotne, głównie absolwenci posiadający zawód mechanika samochodowego nie spełniają w pełni wymagań pracodawców w zakresie znajomości elektromechaniki oraz obsługi komputera. Absolwenci tego kierunku mają świadomość, że nie poradzą sobie w pracy w nowoczesnych warsztatach samochodowych i często zainteresowani są ofertami pracy z innej branży.

Przedstawione zestawienia wskazują również na rejestracje w urzędzie dużych grup zawodowych :

- średni personel ds. biznesu i administracji (5,41%)
- sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni (4,11%)
- specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania. (3,8%)

W grupach tych znajdują się osoby zarówno z wykształceniem średnim jak i wyższym, poszukujące pracy „w biurze”.

Pracodawcy zgłaszający wolne miejsca pracy na stanowisko pracownika biurowego, sekretarki, asystentki, ekonomisty, wymagają kontaktu wstępnego wyłącznie za pomocą poczty elektronicznej. Rekrutacja polega na weryfikacji dokumentów aplikacyjnych osób

zainteresowanych ofertą. Po weryfikacji dokumentów pracodawca zaprasza kandydatów na rozmowy kwalifikacyjne. Z rozmów przeprowadzanych z pracodawcami wynika, że na jedno zgłoszone miejsce pracy biurowej wpływa ok. 200 ofert.

Podstawą skutecznego poszukiwania pracy w zawodach biurowych jest biegła obsługa komputera oraz poczty elektronicznej, mile widziana znajomość języków obcych oraz doświadczenie w zakresie szeroko pojętych prac biurowych. Ze względu na małą liczbę ofert prac biurowych Urząd proponuje dla tej grupy skorzystanie z ofert stażu. Staże są popularną formą, z której korzystają pracodawcy zwłaszcza proponując stanowiska związane z obsługą biurową. Osoby z tej grupy poszukują również ofert w działach księgowości. Jednakże lokalny rynek pracy wykazuje niewielkie zapotrzebowanie na zatrudnienie osób w tych zawodach.

Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i pokrewnych stanowi 5,04 % ogółu zarejestrowanych. Grupę tę tworzą głównie:

- technicy mechanicy
- technicy elektronicy i pokrewni
- technicy technologii żywności
- technicy elektrycy.

Największe szanse na znalezienie zatrudnienia w tej grupie posiadają osoby decydujące się na kontynuowanie nauki na uczelniach wyższych lub podwyższające swoje kwalifikacje poprzez zdobywanie niezbędnych uprawnień do wykonywania zawodu np. uprawnienia SEP.

Grupa robotników budowlanych i pokrewnych stanowi ponad 4,26 % w ogólnej strukturze osób bezrobotnych wg zawodów. Oferty w zawodach budowlanych są ofertami sezonowymi i pojawiają się w okresie letnim. Dotyczą przede wszystkim fachowców tj. murarzy, płytkarzy, malarzy i gipsiarzy, monterów rusztowań i dociepleń budynków oraz prac ogólnobudowlanych. Pracodawcy wymagają udokumentowanego doświadczenia w zawodzie i samodzielności w działaniu. Oferty budowlane często dotyczą pracy na wysokości co stanowi barierę dla części osób, które nie otrzymują zezwoleń od lekarza medycyny pracy bądź ze względu na wiek - pracy takiej podjąć nie mogą. Aktualnie pracodawcy realizujący zlecenia związane z budownictwem posiłkują się w dużym stopniu robotnikami budowlanymi z Ukrainy i Republiki Mołdowy. Pracownicy zza wschodniej granicy znajdują uznanie u polskich pracodawców niekoniecznie ze względu na szczególne kwalifikacje zawodowe - lecz ze względu na chęć do pracy i przestrzeganie dyscypliny pracy.

W ogólnej strukturze bezrobotnych od 2-3 % stanowią następujące grupy zawodowe:

- operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
- robotnicy w przetwórstwie spożywczym, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni
- elektrycy i elektronicy
- kierowcy i operatorzy pojazdów
- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
- pracownicy ds. finansowo-statystycznych
- specjaliści dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury

Spośród powyższych grup zawodowych zdecydowanie największe szanse na zatrudnienie posiadają kierowcy, którzy podwyższają i aktualizują kwalifikacje zawodowe, aby sprostać wysokim wymaganiom pracodawców. Aktualnie Urząd dysponuje ofertami dla kierowców z kategoriami C, C+E oraz dodatkowymi uprawnieniami np. kurs na przewóz osób i rzeczy lub

ADR. Duże szanse na znalezienie zatrudnienia rokują również elektrycy pod warunkiem posiadania aktualnych uprawnień SEP oraz doświadczenia w zawodzie.

W ogólnej strukturze bezrobotnych najmniejsze grupy (od 1-2%) stanowią m.in.:

- pracownicy usług ochrony,
- rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni,
- technicy informatycy

Urząd nie dysponował ofertami dla techników informatyków. Oferty tej branży dotyczyły głównie ofert stażowych lub wymagały od kandydatów wykształcenia wyższego z zakresu informatyki, umiejętności programowania oraz znajomości innych systemów informatycznych. Grupę zawodów rzemieślniczych stanowią: piekarze, cukiernicy i pokrewni, stolarze, szwaczki krawcowe i pokrewne. Ofert pracy w tych dziedzinach jest mało i nie ma większego zapotrzebowania na wskazane zawody.

Urząd dysponuje ofertami pracy dla pracowników ochrony ale w większości dla osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Pracodawcy zatrudniają osoby nie posiadające licencji pracownika ochrony ale wymagają zaświadczenia o niekaralności, które kandydat jest zobowiązany sfinansować lub oczekują doświadczenia w zawodzie. Oferty w ochronie dotyczą głównie ochrony obiektów handlowych, pracy w nocy i w systemie 12 godzinnym.

W okresie I połowie 2011 r. największa ilość osób bezrobotnych zarejestrowała się w zawodach:

Tabela nr 3

L. p	Nazwa zawodu	Liczba bezrobotnych ogółem	kobiety
1.	Bez zawodu	931	443
2	Sprzedawca	704	613
3	Robotnik gospodarczy	233	65
4	Technik prac biurowych	185	169
5	Sprzątaczką biurowa	181	175
6	Technik ekonomista	172	143
7	Robotnik budowlany	152	4
8	Magazynier	145	35
9	Ślusarz	137	1
10	Kucharz	94	40
11	Fryzjer	88	85
12	Dozorca	78	50
13	Murarz	77	0
14	Pomoc kuchenna	74	55
15	Pozostali pracownicy ochrony i mienia	70	11
16	Kelner	68	49
17	Górnik eksploatacji podziemnej	66	0
18	Cukiernik	58	34
19	Kierowca samochodu osobowego	56	1
20	Technik mechanik	56	6

21	Ekonomista	55	42
22	Krawiec	51	46

W tabeli powyżej wykazano zawody, w których w I połowie 2011 r. zarejestrowało się powyżej 50 osób bezrobotnych.

Bezrobotni wg rodzajów działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Katowicach w I półroczu 2011 r.

Tabela nr 4

Sekcja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
	Zarejestrowani w I półroczu 2011 r.	Stan w końcu I półrocza 20110r.	Zgłoszone w I półroczu 2011 r.	Stan w końcu I półrocza 2011 r.
Handel hurtowy i detaliczny naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1575	1729	690	173
Pozostała działalność usługowa	847	718	39	7
Przetwórstwo przemysłowe	708	961	213	34
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	592	665	816	90
Budownictwo	565	778	694	173
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznym	321	293	127	19
Transport i gospodarka magazynowa	287	435	133	23
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	277	306	211	26

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	189	249	89	16
Administracja publ. i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społecz.	180	175	51	9
Edukacja	152	175	51	9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	149	158	58	16
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	133	153	155	11
Górnictwo i wydobywanie	129	123	2	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	112	144	65	9
Informacja i komunikacja	112	119	119	25
Działalność nie zidentyfikowana	88	76	0	0
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	44	55	15	4
Rolnictwo , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	29	31	6	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elekt, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	20	23	0	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospod. dom. produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0

Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
---------------------------------------	---	---	---	---

Dane dot. struktury ofert pracy w poszczególnych zawodach prezentuje poniższa tabela:

Tabela nr 5

L.p	Nazwa zawodu	Oferty pracy I połowa 2011 r
1	Sprzedawcy i pokrewni	18,70
2	Robotnicy budowlani i pokrewni / z wyłączeniem elektryków /	10,98
3	Pracownicy usług osobistych	9,81
4	Pomoce domowe i sprzątaczk	8,79
5	Średni personel d/s biznesu i administracji	6,82
6	Pracownicy usług ochrony	5,47
7	Kierowcy i operatorzy pojazdów	5,11
8	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	4,07
9	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	4,16
10	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	3,76
11	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	3,54
12	Pracownicy obsługi klienta	2,05
13	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	2,19
14	Elektrycy i elektronicy	1,71
15	Pracownicy ds. finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,68
16	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,37
17	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	1,35

18	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	1,07
19	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	1,04
20	Inne	6,33
		100

Z przedstawionego zestawienia wynika, iż w I połowie 2011 r. podobnie jak w latach ubiegłych na lokalnym rynku pracy nastąpiło największe zapotrzebowanie na zatrudnienie osób z branży handlowej i pokrewnej. Oferty dla sprzedawców dotyczyły głównie ofert branży spożywczej. Pracodawcy wymagali od kandydatów posiadania aktualnej książeczki do celów sanitarno-epidemiologicznych, obsługi kasy fiskalnej i doświadczenia w branży spożywczej. Praca w handlu w dalszym ciągu łączy się z dużą dyspozycyjnością kandydatów ze względu na godziny pracy przy minimalnym wynagrodzeniu.

W tej grupie ofert pracy znajdują się oferty na stanowiska sprzedawców - konsultantów w centrach sprzedaży telefonicznej. Z przedstawionych w opracowaniu danych wynika, że telemarketer jest aktualnie najbardziej deficytowym i poszukiwanym zawodem na rynku pracy. Pracodawcy składający oferty pracy na w/w stanowisko nie wymagają zwykle od kandydatów posiadania wykształcenia średniego lub wyższego lecz oczekują przede wszystkim umiejętności posługiwania się bezbłędnie językiem polskim, dobrej dykcji, wysokiej kultury osobistej oraz umiejętności szybkiego nawiązywania dobrego kontaktu z klientem a także dyspozycyjności, ponieważ praca odbywa się głównie w godzinach popołudniowych. Zatrudnienie na stanowisku telemarketera poprzedzone jest przeważnie szkoleniem, które na koszt własny przeprowadza pracodawca. Realizacja ofert pracy na stanowisko telemarketera nie jest prosta. Z jednej strony duża liczba zarejestrowanych osób nie spełnia wskazanych wyżej wymagań pracodawcy, a z drugiej strony pracodawca proponuje wynagrodzenie na poziomie minimalnego lub wynagrodzenie prowizyjne.

Drugą pod względem ilości grupą ofert pracy, którymi w I połowie 2011 r. dysponował urząd były oferty pracy w zawodach budowlanych. Pracodawcy poszukiwali nie tylko fachowców w pracach murarskich, ciesielskich, wykańczania wnętrz ale również pomocników i pracowników ogólnobudowlanych. Zapotrzebowanie na w/w stanowiska było faktycznie duże lecz pracodawcy podawali w rubryce oferty pracy formę kontaktu z kandydatem – „za pomocą poczty elektronicznej” - uniemożliwiło to pośrednikom pracy wydawanie skierowań do pracy osobom bezrobotnym. W efekcie postawa pracodawców uniemożliwiła prowadzenie właściwej rekrutacji oraz aktywizacji dużej liczby zarejestrowanych w tych zawodach osób.

Trzecią dużą grupę ofert pracy stanowią propozycje pracy dla pracowników usług osobistych w tym: fryzjerów, kosmetyczek, kucharzy, kelnerów. Pracodawcy wymagają od kandydatów do pracy w tych zawodach przede wszystkim kwalifikacji i potwierdzonego dokumentami doświadczenia zawodowego. Zdecydowanie najprostszymi do realizacji są oferty pracy dla kosmetyczek. Zarejestrowane osoby w tym zawodzie posiadają kwalifikacje zawodowe / ukończone szkoły średnie i policealne / oraz co jest bardzo istotne, chętne są do pracy w wyuczonym zawodzie. Niestety oferty pracy dla wykwalifikowanych fryzjerów oraz kucharzy są bardzo trudnymi do realizacji, gdyż zarejestrowane w tych zawodach osoby posiadają długą przerwę w zatrudnieniu i nie wyrażają gotowości powrotu do wyuczonego zawodu. Poszukują pracy w zależności od poziomu wykształcenia, wieku oraz stanu zdrowia na stanowiskach pracowników biurowych, sprzątaczek lub pomocy kuchennych.

Duża ilość ofert prac fizycznych, zwłaszcza do sprzątnia, dotyczy osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, które posiadają przeciwwskazania do pracy fizycznej wymagającej np. dźwigania. Sprzątaczkami i pomoce domowe to kolejna liczna grupa ofert składanych do urzędu. Podobnie jak w poprzednich latach jakość tych ofert jest niska. Pracodawcy proponują umowę o dzieło, pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy, o różnych godzinach pracy (często nocnych lub późnowieczornych). Niestety i w tym przypadku pracodawcy decydują się na wstępny kontakt wyłącznie telefoniczny. Bardzo często oferty pracy na stanowisko sprzątaczek składają firmy spoza Katowic, rekrutacja prowadzona przez firmę dotyczy zbierania ofert od kandydatek do pracy. Zwykle rekrutacja nie kończy się zatrudnieniem, ponieważ pracodawca nie wygrał ogłoszonego przetargu na sprzątnie np. biur, banków.

Kolejną dużą grupę ofert pracy składaną do urzędu stanowi – średni personel ds. biznesu i administracji, w tej grupie poszukiwani są przede wszystkim przedstawiciele handlowi. Pracodawcy zgłaszający oferty pracy na wskazane stanowisko pracy wymagają od kandydatów posiadania wykształcenia na poziomie min. średnim, wiedzy z branży sprzedawanych produktów lub usług, prawa jazdy, oraz umiejętności komunikacyjnych i negocjacyjnych. Wysokie wymagania w stosunku do kandydatów do pracy nie są poparte proponowanym wynagrodzeniem. Proponowane przez pracodawców wynagrodzenie często bywa uzależnione od wyników sprzedaży lub oscyluje na poziomie najniższego wynagrodzenia. Zarejestrowani w urzędzie przedstawiciele handlowi oraz handlowcy zainteresowani podjęciem pracy w tym zakresie mogą kontaktować się z pracodawcą wstępnie wyłącznie za pomocą poczty elektronicznej. Pracodawcy poszukujący kandydatów na w/w stanowiska wyrażają chęć osobistego spotkania z osobą bezrobotną po przeprowadzeniu wstępnej selekcji na podstawie przesłanych drogą e-mailową dokumentów aplikacyjnych.

Pracownicy usług ochrony – to następna większa grupa ofert pracy zgłoszonych w urzędzie. Należy przy tym zaznaczyć że oferty te w większości dotyczyły osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności najchętniej- stopniem umiarkowanym. Oferty dotyczą prac w systemie 12 godzinnym, w obiektach przemysłowych z zatrudnieniem na umowę zlecenie. Pracodawcy oczekują osób nie karanych oraz sprawnych fizycznie, co bardzo często koliduje z przyznanym stopniem niepełnosprawności. Rekrutacja na stanowiska pracowników ochrony przedstawia się analogicznie jak w przypadku sprzątaczek. Pracodawca oczekując na rozstrzygnięcie przetargu proponuje osobom bezrobotnym kontakt wyłącznie telefoniczny oraz zbiera oferty od zgłaszających się kandydatów.

W okresie I połowy 2011 r. wystąpiło wysokie zapotrzebowanie na zatrudnienie wykwalifikowanych kierowców kat. C oraz C+E. Pracodawcy oczekują od kandydatów posiadania doświadczenia zawodowego, podstawowej znajomości mechaniki pojazdowej, aktualnych uprawnień na przewóz rzeczy, aktualnych badań lekarskich i psychotechnicznych. Kierowca, który będzie poruszał się po trasach międzynarodowych dodatkowo powinien posługiwać się językiem angielskim lub niemieckim przynajmniej na poziomie podstawowym. W analizowanym okresie wystąpiło również zapotrzebowanie na stanowisko kierowcy autobusu, w tym przypadku kandydaci muszą wylegitymować się zaświadczeniem o ukończeniu kursu na przewóz osób.

Proponowana praca dla kierowców charakteryzuje się nienormowanym czasem pracy wg tachografu.

Urząd dysponował niewielką ilością ofert pracy w zawodach biurowych, dla sekretarek oraz specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania. Oferty te dotyczyły osób z co najmniej średnim wykształceniem, doświadczeniem w zakresie prac biurowych, obsługą komputera i poczty elektronicznej. Rekrutacja w większości ofert odbywa się wyłącznie

drogą elektroniczną a pracodawcy kontaktują się tylko z wybranymi kandydatami spełniającymi ich wymagania. Oferty prac w księgowości wymagały znajomości dodatkowych programów księgowych.

Grupa ofert pracy na stanowiska -robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń i pokrewnych dot. głównie ofert pracy na stanowiska ślusarzy i mechaników samochodowych. Wymagania zawarte w ofertach pracy dla ślusarzy dot. przeważnie – konieczności posiadania doświadczenia zawodowego, umiejętności spawania, gwintowania i frezowania. Od mechaników samochodowych pracodawcy oczekują posiadania prawa jazdy , doświadczenia zawodowego oraz umiejętności wykonywania samodzielnej diagnostyki samochodowej.

W mniejszej liczbie niż opisane powyżej grupy ofert pracy zgłaszane było do urzędu zapotrzebowanie na stanowiska:

- magazynierów
- pomocy kuchennych
- górników
- techników budownictwa

Zawody deficytowe, to zawody, w których występuje deficyt podaży siły roboczej, w stosunku do ofert pracy

Tabela nr 6

L.p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy w I połowie 2011 r.	Średnia miesięczna liczba osób zarejestrowana w I połowie 2011 r.	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej
1	Telemarketer	51,50	7,50	-44,00
2	Przedstawiciel handlowy	20,66	7,16	-13,50
3	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	17,83	4,66	-13,17
4	Doradca klienta	14,00	4,83	-9,17
5	Cieśla	9,50	0,33	-9,17
6	Kierowca samochodu ciężarowego	16,33	7,50	-8,83
7	Pracownik centrum obsługi telefonicznej / pracownik call center/	9,00	0,50	-8,50
8	Pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	8,00	2,00	-6,00
9	Sprzątaczk biurowa	35,50	30,16	-5,34
10	Posadzkarz	5,66	0,83	-4,84
11	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	5,00	0,33	-4,67
12	Doradca finansowy	4,83	0,66	-4,17
13	Dekarz	6,66	2,66	-4,00
14	Operator koparko-ładowarki	4,00	0,33	-3,67
15	Spedytor	3,83	0,33	-3,50
16	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni, gdzie indziej niesklas.	3,16	0,00	-3,16
17	Pozostali dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	3,33	0,16	-3,17
18	Kierowca autobusu	3,83	0,83	-3,00

19	Brukarz	4,83	2,00	-2,83
20	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	3,33	0,50	-2,83
21	Zbrojarz	4,50	1,83	-2,67
22	Barista	3,16	0,50	-2,66
23	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	2,83	0,50	-2,33
24	Kierownik budowy	2,16	0,16	-2,00
25	Archiwista zakładowy	2,00	0,16	-1,84
26	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	7,00	5,33	-1,67
27	Kierowca-mechanik	1,66	0,00	-1,66
28	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	1,66	0,16	-1,50
29	Pozostali malarze i pokrewni	1,66	0,16	-1,50
30	Konsultant/ agent sprzedaży bezpośredniej/	1,66	0,16	-1,50

Z powyższego zestawienia wynika, że zawodem deficytowym nr 1 w I połowie 2011 roku jest zawód telemarketera oraz zawód pokrewny pracownik centrum obsługi telefonicznej /call center/ - 7 pozycja w tabeli nr 6 w . Oferty pracy na stanowisko telemarketera oraz pracownika call center jak wskazano powyżej / w części dot. opisu ofert pracy / są trudne do realizacji, ponieważ mimo iż pracodawca nie wymaga wysokich kwalifikacji zawodowych to nie zapewnia stałej umowy o pracę, a wynagrodzenie uzależnione jest od wyników sprzedaży towarów lub usług.

W dalszym ciągu na rynku pracy występuje deficyt wykwalifikowanych przedstawicieli handlowych, doradców finansowych a także doradców klienta. Na rynku występuje wciąż wyższa niż popyt - podaż towarów i usług. W związku z powyższym wielu pracodawców chcących sprzedać towary i usługi proponowane przez firmę potrzebuje zatrudnić osoby, które będą reprezentować firmę wśród potencjalnych klientów. Jak w poprzednich latach osoby bezrobotne nie są zainteresowane podjęciem pracy w takim charakterze. Praca w charakterze przedstawiciela handlowego lub doradcy klienta wymaga posiadania predyspozycji psychofizycznych od kandydatów, dużej dyspozycyjności i mobilności (praca na terenie województwa lub całego kraju), znajomości technik handlowych i negocjacyjnych oraz bardzo dobrej organizacji pracy.

Deficytowym zawodem jest również jak wskazują dane z tabeli nr 6 – zawód pracownika ochrony. Pracodawcy nie wymagają kierowania na to stanowisko osób o wysokich kwalifikacjach zawodowych ale przede wszystkim chcą zatrudnić osoby niepełnosprawne

posiadające lekki lub umiarkowany stopień niepełnosprawności. Oferty te jednak nie cieszą się zainteresowaniem ze strony osób bezrobotnych. Pracodawca wymaga dobrej sprawności fizycznej, często pracy w godzinach nocnych z minimalnym wynagrodzeniem.

Dokonując dalszej analizy, można stwierdzić, iż zawodami deficytowymi są zawody z grupy wykwalifikowanych pracowników budowlanych : cieśla, posadzkarz, dekarz, brukarz. Osoby posiadające doświadczenie zawodowe w tych kierunkach oraz chęć i motywację do pracy mają duże szanse na znalezienie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Praktycznie wyłącznie w okresie zimowym zwiększa się liczba zarejestrowanych osób posiadających kwalifikacje w tych zawodach.

Zawodem deficytowym okazał się również zawód kierowcy kat. C, kierowcy autobusu oraz operatora koparko-ładowarki. Osoby posiadające kwalifikacje zawodowe oraz uprawnienia do wykonywania wskazanych zawodów są aktualnie zatrudnione lub mają duże szanse na zatrudnienie.

Zawody nadwyżkowe to zawody, w których występuje nadwyżka siły roboczej, w stosunku do ofert pracy

L.p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2011	Średnia miesięczna liczba osób zarejestrowanych w I połowie 2011 r.	Średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej
1	Bez zawodu	0,00	155,16	155,16
2	Sprzedawca	25,66	117,33	91,67
3	Technik ekonomista	0,00	28,66	28,66
3	Magazynier	6,66	24,16	17,50
4	Technik prac biurowych	14,33	30,83	16,50
5	Ślusarz	6,66	22,83	16,17
6	Fryzjer	2,50	14,66	12,16
7	Technik elektronik	0,16	12,16	12,00
8	Kucharz	4,50	15,66	11,16
9	Górnik eksploatacji podziemnej	0,00	11,00	11,00
10	Kasjer handlowy	2,16	12,33	10,17
11	Cukiernik	0,16	9,66	9,50
12	Technik mechanik	0,00	9,33	9,33
13	Ekonomista	0,50	9,16	8,66
14	Krawiec	0,16	8,50	8,34
15	Pakowacz	0,16	7,50	7,34
16	Robotnik magazynowy	0,00	7,33	7,33
17	Kelner	4,16	11,33	7,17
18	Kierowca samochodu osobowego	2,33	9,33	7,00
19	Robotnik budowlany	18,33	25,33	7,00

20	Pomoc kuchenna	5,66	12,33	6,67
21	Dozorca	6,66	13,00	6,34
22	Technik informatyk	0,50	6,83	6,33
23	Barman	1,66	8,00	6,34
24	Kucharz małej gastronomii	0,33	6,50	6,17
25	Piekarz	0,16	6,33	6,17
26	Technik hotelarstwa	0,00	5,83	5,83
27	Technik poligraf	0,00	5,66	5,66
28	Specjalista ds. badań społeczno-ekonomicznych	0,00	5,33	5,33
29	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,50	5,83	5,33
30	Mechanik samochodów osobowych	2,83	8,00	5,17

Zestawienie dotyczące zawodów nadwyżkowych wskazuje podobnie jak w latach poprzednich iż urząd nie dysponuje ofertami pracy dla osób bez kwalifikacji zawodowych. Nie jest to równoznaczne z brakiem ofert pracy dla osób o najniższych kwalifikacjach.

Pozycja -bez zawodu- jest wyzerowana, gdyż wprowadzając do Systemu Informatycznego Syriusz krajową ofertę pracy wpisuje się obowiązkowo nazwę zawodu, nawet w przypadku jeżeli pracodawca składa zapotrzebowanie na zatrudnienie osoby bezrobotnej nie posiadającej żadnych kwalifikacji zawodowych. W takiej sytuacji powyższa oferta pracy w systemie ukazuje się jako oferta na stanowisko pracownika fizycznego, kolportera ulotek, robotnika gospodarczego itp. Zawodem nadwyżkowym jest zawód sprzedawcy. W analizowanym okresie zarejestrowały się 704 osoby bezrobotne posiadające kwalifikacje sprzedawcy, natomiast liczba ofert pracy na stanowisko sprzedawcy zmniejszyła się znacznie w stosunku do roku ubiegłego. Dużą nadwyżkę zawodową stanowią również ekonomiści zarówno ze średnim jak i wyższym wykształceniem a także technicy prac biurowych. W okresie I półrocza 2011 r. oferty pracy na stanowiska związane z obsługą biura zgłaszane były przez pracodawców sporadycznie. Niewielka jest również liczba ofert pracy na stanowisko magazyniera w stosunku do ilości osób bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie.

Zestawienie wykazuje, że aktualnie lokalny rynek pracy nie wykazuje zapotrzebowania na zatrudnienie osób w zawodach m.in. :

- technika elektronika
- górnika
- technika mechanika
- robotnika magazynowego
- technika hotelarstwa
- technika poligrafa.